

Profilaxi post-exposició no ocupacional al VIH

En prevenció primària, els mètodes més efectius per prevenir la infecció pel VIH són aquells que eviten l'exposició al virus. Aquestes mesures preventives inclouen: l'abstinència sexual, el fet de mantenir relacions sexuals protegides amb persones de les quals es desconeix el seu estat serològic, l'ús correcte del preservatiu, l'abstinència de la injecció de drogues per via parenteral i l'ús de material estèril en la injecció d'aquestes drogues.

No obstant això, com a mesura de prevenció secundària, i amb l'objectiu d'evitar el desenvolupament de la infecció, s'ha proposat també emprar fàrmacs antiretrovirals en les exposicions accidentals al VIH.

L'exposició no ocupacional es defineix com aquella situació en què es produeix contacte amb la sang i/o altres líquids biològics de manera accidental, fins i tot havent pres mesures de prevenció per evitar-ho, per via sexual o parenteral, fora de l'àmbit estrictament sanitari.

La decisió de donar tractament antiretroviral com a profilaxi post-exposició l'ha de prendre el metge i el pacient de forma individualitzada i conjunta. La profilaxi s'ha d'iniciar com més aviat millor, idealment dins de les 6 primeres hores. El període de temps després de l'exposició, dins del qual s'aconsella donar el tractament, és de 48 a 72 hores. Tot i que sense evidències clares, es considera que l'efectivitat d'aquest tipus de profilaxi decau ràpidament després de l'exposició. A les persones que acudeixin passat aquest període de 48-72 hores, se'ls ha de fer igualment un seguiment.

La profilaxi post-exposició al VIH amb antiretrovirals s'aconsella únicament a persones que tinguin exposicions de risc de forma esporàdica i excepcional. En el cas d'aquelles persones que tinguin exposicions repetides, se'ls ha de desaconsellar la profilaxi post-exposició, i se'ls ha d'informar dels riscos i les mesures de prevenció que han d'adoptar per disminuir-los. No obstant això, tota persona atesa per una exposició al VIH ha de rebre una informació adequada sobre les pràctiques de risc i les mesures de prevenció.

L'atenció urgent i el seguiment de les persones exposades s'ha de dur a terme en aquells centres que disposin de personal preparat, mitjans de laboratori adequats i que puguin dispensar tractament antiretroviral. En cas que la persona exposada sigui atesa en un centre que no compleixi aquestes característiques, aquest centre ha de tenir establerta la pauta d'actuació o derivació urgent en col·laboració amb el seu hospital de referència.

La profilaxi post-exposició mai ha de suplir la prevenció primària del VIH, i només hauria de considerar-se en determinades situacions que es produeixen de forma esporàdica. A més de la manca de dades quant a l'eficàcia dels antiretrovirals en aquests casos, cal tenir en compte els efectes secundaris que comporta aquest tipus de tractaments, la possibilitat del desenvolupament de resistències i la importància que el pacient compleixi la teràpia.